

УДК 608.002

Сухецький Б. - ст. гр. ПК-51; Заверуха А. - ст. гр. ПК-51

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Гащин Є.В.

Забезпечення належного рівня ефективності господарювання для більшості вітчизняних підприємств є дуже складною проблемою.

В її розв'язанні можна визначити такий основний напрям, як забезпечення ефективного функціонування системи управління витратами та налагодження їх чіткого обліку.

Будь-який аспект забезпечення ефективного розвитку виробництва необхідно тісно пов'язувати з проблемами ефективності управління витратами виробництва. При цьому, незалежно від форм власності на засоби виробництва та управління підприємствами, держава повинна взяти на себе функції контролю за ефективністю формування витрат виробництва.

Сьогодні підприємства отримали можливість завищувати витрати виробництва і цим занижувати прибутки підприємств. Важливим негативним наслідком цього є зниження прибутків від виробничо-господарської діяльності підприємств, а відтак і надходжень у бюджет від оподаткування їх прибутків. Намагання уряду наповнити бюджет за рахунок збільшення податків на прибуток, введення різних обмежень у його використанні знижує зацікавленість адміністрації в досягненні максимальної прибутковості роботи підприємств. Оскільки відсутність оптимальної структури витрат на виробництво і нормативів, які встановлюють рівень раціональності їх формування, дозволяють керівництву державних і недержавних підприємств вирішувати власні та виробничі проблеми шляхом завищення витрат, а значить перекладати ці проблеми на плечі споживачів, держави та суспільства в цілому.

У ринковій ситуації завищені витрати виробництва є фактором, який знижує конкурентоздатність продукції, гальмує вихід підприємства в ринковий простір.

Аналізуючи вітчизняний досвід з питань обліку та визначення витрат виробництва на промислових підприємствах, слід зазначити наступне. По-перше, принципи організації обліку витрат на виробництво найбільшою мірою відповідають тим, які використовуються в розвинених країнах.

По-друге, у вітчизняній практиці порівняно з розвинутими країнами значно менше уваги звертається на оцінку ефективності використання витрат виробництва. На теперішній час практично ще не створені механізми контролю за ефективністю витрат виробництва на підприємствах державної і недержавної форм власності.

При цьому слід зазначити, що дослідження в напрямках створення таких механізмів дедалі поглиблюються. Необхідність їх запровадження у практику господарювання останніми роками не тільки не викликає сумніву серед урядовців, але й широкого кола фахівців, оскільки вони забезпечують підвищення ефективності господарювання. Однак, конструктивних рішень з боку законодавчих органів поки-що немає. Тому в практиці господарювання з боку владних і контролюючих органів до підприємств державної і недержавної форм власності висувається, як правило, велика кількість різних вимог, які не завжди узгоджуються з чинним законодавством.